

Zakres materiału i informacje dotyczące umiejętności posługiwania się językiem obcym, które obowiązują podczas sprawdzianu kompetencji z języka niemieckiego do klasy C w roku 2017.

Informacje poniżej opisują zawartość, charakter zadań oraz przebieg egzaminu dla kandydata do klas dwujęzycznych z języka niemieckiego. Jest on oparty w dużej mierze o program obowiązujący uczniów gimnazjum, przystępujących do egzaminu z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym.

Egzamin sprawdza, w jakim stopniu gimnazjalista spełnia wymagania z zakresu języka obcego nowożytnego określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla III etapu edukacyjnego. Poszczególne zadania zestawu egzaminacyjnego mogą też – w myśl zasady kumulatywności przyjętej w podstawie – odnosić się do wymagań przypisanych do etapów wcześniejszych (I i II).

Zestaw zadań sprawdza spełnienie wymagań dla poziomu III.1, obowiązującego osoby, które kontynuowały w gimnazjum naukę języka obcego rozpoczętą w szkole podstawowej.

Całość egzaminu trwać będzie 90 minut, a egzaminowany będzie miał do zdobycia 50 punktów. Zestaw zadań egzaminacyjnych z języka niemieckiego obejmuje następujące części:

- Rozumienie ze słuchu
- Rozumienie tekstów pisanych
- Znajomość środków językowych
- Wypowiedź pisemna

Rozumienie informacji słyszanych

Podstawę zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia ze słuchu stanowią krótkie teksty dwukrotnie odtwarzane w sali egzaminacyjnej z płyty CD.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	Jest to szczegółowo określone w podstawie programowej gimnazjum w części III.1: 1.1. – 1.15; 2.1. – 2.6.
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	Teksty są autentyczne i adaptowane; czytane przez rodzimych użytkowników języka.
CZAS TRWANIA CZĘŚCI EGZAMINU	Czas trwania tej części egzaminu to 12 - 15 minut. Całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań
LICZBA ZADAŃ	2

Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych oparte są na tekstach zamieszczonych w zestawie zadań.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	Jest to szczegółowo określone w podstawie programowej w części III.1: 1.1. – 1.15.; 3.1. – 3.7.
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	Teksty są autentyczne i adaptowane.
TYPY ZADAŃ	W tej części egzaminu zadania są zamknięte: wybór wielokrotny, prawda/fałsz, dobieranie
LICZBA ZADAŃ	3 – 4

Znajomość środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość środków językowych (leksykalno-gramatycznych) oparte są na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w zestawie zadań.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	Jest to szczegółowo określone w podstawie programowej w części III.1: 1.1. – 1.15.; 8.1.; 8.3.
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	Treść zadań to teksty autentyczne i adaptowane.
TYPY ZADAŃ	Są to zadania otwarte: <ul style="list-style-type: none"> • uzupełnianie luk podanymi wyrazami w odpowiedniej formie, • słotwórstwo • parafraza zdań (transformacje otwarte i ze "słowem klucz"), • tłumaczenie fragmentów zdań na język obcy, układanie fragmentów zdań z podanych elementów leksykalnych.
LICZBA ZADAŃ	3 – 4

Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu krótkiego (50–70 słów) tekstu użytkowego (listu prywatnego, wiadomości, e-maila) z elementami opisu, relacjonowania, zaproszenia, wyrażania i uzasadniania opinii i uczuć itp., zgodnie ze szczegółowymi wskazówkami podanymi w poleceniu. W każdym poleceniu podane są dwa elementy, które uczeń powinien rozwinąć w wypowiedzi.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	Jest to szczegółowo określone w podstawie programowej w części III.1: 1.1. – 1.15.; 5.1. – 5.9.; 7.1. – 7.10.
OCENIANIE	Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach: <ul style="list-style-type: none"> • treść • spójność i logika wypowiedzi • zakres środków językowych • poprawność środków językowych.
LICZBA ZADAŃ	1

TEMATYKA I ZAKRES GRAMATYCZNO - LEKSYKALNY

Struktury gramatyczne

RODZAJNIK

1. Użycie rodzajnika nieokreślonego, np. *Das ist ein Auto.*
2. Użycie rodzajnika określonego, np. *Das Auto ist rot.*
3. Użycie rzeczownika bez rodzajnika, np. *Ich habe Durst. Sie kommt aus Deutschland.*

RZECZOWNIK

1. Odmiana rzeczownika w liczbie pojedynczej, np. *der Mensch – des Menschen – dem Menschen – den Menschen*
2. Tworzenie liczby mnogiej, np. *die Tage, die Väter, die Menschen, die Bilder, die Autos*
3. Rzeczowniki złożone, np. *Klassenzimmer, Warmwasser*
4. Rzeczowniki zdrobniałe: -chen, -lein, np. *das Häuschen, das Büchlein*
5. Rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności, np. *die Lehrerin, der Fahrer*
6. Rzeczowniki z przyrostkami, np. -heit (*Kindheit*), -keit (*Möglichkeit*), -schaft (*Freundschaft*), -tät (*Universität*), -ung (*Zeitung*)
7. Rzeczowniki tworzone od nazw miast, krajów i części świata, np. *die Warschauerin, der Deutsche, der Europäer*
8. Rzeczowniki tworzone od bezokoliczników, np. *das Essen, das Radfahren*
9. Rzeczowniki tworzone od przymiotników, imiesłowów i liczebników, np. *das Kleine, der Reisende, der Zweite*
10. Odmiana imion własnych, np. *Peters Hund, Claudias Buch*
11. Rzeczownik po określeniu miary i wagi, np. *ein Kilo Kartoffeln, ein Liter Wasser*
12. Rekcja najczęściej używanych rzeczowników, np. *Antwort auf*

ZAIMEK

1. Zaimki osobowe, np. *ich, mir, mich*
2. Zaimek nieosobowy *es*
3. Zaimek zwrotny *sich*
4. Zaimki dzierżawcze, np. *mein, sein, unser, Ihr*
5. Zaimki wskazujące, np. *dieser, jener*
6. Zaimki pytające, np. *wer, was, wann, welcher, was für ein, warum, wo, wohin, woher*
7. Zaimki nieokreślone, np. *alle, einige, etwas, jeder, jemand, man*
8. Zaimki względne, np. *der, welcher*
9. Zaimek wzajemny *einander*

PRZYMIOTNIK

1. Przymiotnik jako orzecznik, np. *Das Fahrrad ist modern.*
2. Przymiotnik jako przydawka:
  - z rodzajnikiem określonym, np. *das kleine Kind, die neuen Autos*
  - z rodzajnikiem nieokreślonym, zaimkiem dzierżawczym i z przeczeniem kein, np. *ein großer Hund, meine liebe Schwester, keine schwierigen Aufgaben*
  - bez rodzajnika, np. *frisches Brot, kluge Schüler*
  - po liczebnikach i zaimkach liczebnych, np. *vier kleine Katzen, alle guten Autos, viele nette Lehrer*
3. Regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika, np. *klein – kleiner – der/die/das kleinste, am kleinsten, gut – besser – der/die/das beste, am besten*
4. Przymiotniki utworzone od nazw miast, krajów i części świata, np. *Berliner Bahnhof, deutsch, amerikanisch*
5. Przymiotniki z przedrostkiem un-, np. *unglücklich, ungeduldig*
6. Rekcja najczęściej używanych przymiotników, np. *zufrieden mit*

LICZEBNIK

1. Liczebniki główne, np. *zehn, einhundert*
2. Liczebniki porządkowe, np. *der/die/das zehnte, der/die/das einhundertste*

3. Użycie liczebników w oznaczeniu miary i wagi, powierzchni i objętości, np. *zwei Quadratmeter, sieben Kilo*
4. Liczebniki mnożne i nieokreślone, np. *zweimal, viel*

PRZYSŁÓWEK

1. Przysłówki zaimkowe wo-, da- w pytaniu i odpowiedzi, np. *Worüber spricht ihr? Wir sprechen darüber.*
2. Regularne i nieregularne stopniowanie przysłówków, np. *oft – öfter (häufiger) – am öftesten (am häufigsten)*
3. Przysłówki czasu i miejsca, np. *heute, dort, hier, oben, unten*

PARTYKUŁA

np. *sehr, besonders, viel, erst, sogar, immer, etwa, eben, ziemlich, aber*
Der Arzt ist sehr nett. Sie hat Erdkunde besonders gern. Mein Vater spielt ziemlich gut Gitarre. Du bist aber ein guter Fahrer!

PRZYIMEK

1. Przyimki z celownikiem, np. *bei (bei meiner Oma), mit (mit dem Bus), seit (seit letztem Jahr)*
2. Przyimki z biernikiem, np. *für (für dich), ohne (ohne meine Eltern)*
3. Przyimki z celownikiem lub biernikiem, np. *an (Ich hänge das Bild an die Wand.), auf (Die Lampe steht auf dem Tisch.)*

CZASOWNIK

1. Formy czasowe: Präsens, Futur I, Präteritum, Perfekt, np. *Ich gehe in die Schule. Ich werde in die Schule gehen. Ich ging in die Schule. Ich bin in die Schule gegangen.*
2. Czasowniki posiłkowe *sein, haben, werden*
3. Czasowniki nieregularne ze zmianą samogłoski, np. *helfen, lesen, schlafen*
4. Czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone, np. *abfahren, bestellen*
5. Czasowniki zwrotne, np. *sich waschen, sich freuen*
6. Czasowniki modalne w czasie Präsens i Präteritum: *können, müssen, wollen, dürfen, sollen, mögen*
7. Czasownik *lassen*, np. *Ich lasse mein Fahrrad reparieren.*
8. Formy imiesłowowe czasownika Partizip II, np. *gemacht, gekommen, gebracht*
9. Tryb rozkazujący, np. *Gib mir das Buch!, Setzen Sie sich!, Macht die Tür zu!*
10. Bezokoliczniki z zu i bez zu, np. *Er hat heute keine Lust, mit seinen Freunden auszugehen. Ich höre ihn singen.*
11. Tryb przypuszczający: Konjunktiv II Präteritum, np. *Andreas möchte mich heute besuchen. Ich hätte gerne eine Million Euro. Wenn ich einen Freund hätte, wäre ich glücklich.*
12. Tryb warunkowy: Konditional I (würde + Infinitiv I), np. *Ich würde heute gern ins Kino gehen.*
13. Strona bierna określająca stan, np. *Die Bibliothek ist geschlossen.*
14. Rekcja najczęściej używanych czasowników, np. *sprechen über, helfen bei*

SKŁADNIA

1. Zdania pojedyncze:
  - oznajmujące, np. *Wir machen Hausaufgaben.*
  - pytające, np. *Macht ihr Hausaufgaben? Was macht ihr?*
  - rozkazujące, np. *Macht Hausaufgaben!*
2. Szyk wyrazów:
  - prosty, np. *Peter geht am Sonntag schwimmen.*
  - przestawny, np. *Am Sonntag geht Peter schwimmen.*
  - szyk zdania podrzędnie złożonego, np. *Ich denke, dass unser Lehrer sehr nett ist.*
3. Przeczenia *nein, nicht, kein* i ich miejsce w zdaniu, np. *Er hat kein Geld. Geht ihr heute nicht zum Englischkurs? Nein, wir gehen nicht zum Kurs.*
4. Zdania złożone współrzędnie ze spójnikami, np. *aber, denn, oder, und, sondern, deshalb, deswegen, sonst, also, trotzdem*

Normalerweise gehen wir spazieren, aber bei dem Regen bleiben wir zu Hause. Wir bleiben zu Hause, denn das Wetter ist heute schlecht. Monika kann gar nicht singen, trotzdem will sie Sängerin werden.

5. Zdania złożone współrzędnie bezspójnikowe, np. *Die Sonne scheint, es ist warm.*

6. Zdania podrzędnie złożone:

- zdania podmiotowe, np. *Es gefällt mir nicht, dass du so wenig lernst.*
- zdania dopełnieniowe, np. *Er sagt, dass er keine Zeit hat. Ich weiß nicht, wo er wohnt. Ich muss meine Mutter fragen, ob ich ins Gebirge mitfahren darf.*
- zdania okolicznikowe przyczyny, np. *Sie kommt später, weil sie erst ihre Hausaufgaben machen muss.*
- zdania warunkowe rzeczywiste, np. *Wenn die Sonne scheint, gehen wir spazieren.*
- zdania porównawcze, np. *Der Film ist nicht so lustig, wie ich dachte. Das Buch ist besser, als ich dachte.*
- zdanie przydawkowe, np. *Der Junge, der dort steht, ist sehr traurig.*

TEMATYKA SŁOWNICTWA STANOWIĄCYCH PODSTAWĘ ZADAŃ EGZAMINACYJNYCH

1. Człowiek – np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania
2. Dom – np. jego położenie, pomieszczenia i ich wyposażenie
3. Życie rodzinne i towarzyskie – np. członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, znajomi, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości
4. Szkoła – np. przedmioty nauczania, życie szkoły
5. Praca – np. popularne zawody i czynności z nimi związane, miejsce pracy
6. Żywnienie – np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, lokale gastronomiczne
7. Zakupy i usługi – np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie, kupowanie, reklama, korzystanie z usług, reklamacja
8. Podróżowanie i turystyka – np. wycieczki, zwiedzanie, środki transportu, informacja turystyczna, orientacja w terenie
9. Kultura – np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestniczenie w kulturze
10. Środki masowego przekazu
11. Sport – np. dyscypliny sportu, obiekty i sprzęt sportowy, imprezy sportowe
12. Zdrowie – np. higieniczny tryb życia, samopoczucie, dolegliwości, choroby i ich leczenie
13. Nauka i technika – np. wynalazki, podstawowe urządzenia techniczne i korzystanie z nich
14. Świat przyrody – np. pogoda, rośliny, zwierzęta, krajobraz, ochrona środowiska naturalnego
15. Elementy wiedzy o świecie i krajach danego obszaru językowego